

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EKN, sagsnr.: 2017-13199
Den 1. december 2017

Rådsmøde (udenrigsanliggender - handel) den 10.-13. december 2017

SAMLENOTAT

1. WTO

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmøde (udenrigsanliggender – handel) den 3. november 2017. Ændrede afsnit er markeret med en streg i margen.

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender – handel) den 10.-13. december 2017 i Buenos Aires i forbindelse med WTO's ministermøde (MC11) forventes der en løbende drøftelse af forhandlingssituationen og EU's prioriteter og strategi i forhold til MC11.– Herudover forventes der muligvis vedtaget rådsbeslutning om, at EU kan tilslutte sig en eventuel aftale, hvis der opnås enighed i WTO-kredsen. Forhandlingssituationen i WTO er vanskelig. Det er derfor endnu helt åbent, om MC11 kan opnå et resultat. EU bidrager aktivt til forhandlingerne og har fremlagt en række forhandlingspapirer.

2. Baggrund

Udsigterne for at nå en pakke på WTO's 11. ministerkonference er fortsat usikre. De seneste ugers forhandlinger har ikke medført noget gennembrud. Eventuelle resultater må derfor ventes først at materialisere sig på selve konferencen.

Der er fortsat forhandlinger om reduktion af fiskerisubsidier, som ser mest lovende ud, og som har potentiale til at munde ud i en konkret aftale ved MC11. Emnet er nævnt i verdensmålene (SDG 14.6).

EU og Brasilien har sammen fremlagt et ambitiøst forslag vedrørende reduktion af landbrugsstøtte samt offentlige fødevareropskøbsprogrammer. EU har gjort gældende, at sammenhængen mellem de to landbrugsemner bør bevares for at undgå, at en eventuel MC11-pakke kun kommer til at indeholde regler for fødevareropskøbsprogrammer, idet et sådant udfald ville gøre reform af landbrugsstøtten på et senere tidspunkt meget vanskeligere at opnå.

Andre emner på dagsordenen er bl.a. eksportrestriktioner på landbrugsområdet, national regulering vedrørende handel med tjenesteydelser, SMVer/gennemsigtighed af lovgivningsmæssige foranstaltninger, facilitering af investeringer og e-handel. I forhold til alle emnerne er der både fortalere, herunder især EU, og modstand fra en række WTO-medlemmer.

EU spiller fortsat en aktiv og konstruktiv rolle i forhandlingerne og gør sit yderste for at udvirke succes ved MC11, bl.a. gennem fremlæggelse af forhandlingspapirer til stort set alle

forhandlingsemner, og gennem aktiv kontakt til andre WTO-medlemmer på politisk og teknisk niveau.

USA er derimod fortsat meget tilbageholdende i forhandlingerne, og også Kina forholder sig afventende. Dertil kommer meget svære forhandlinger med både Indien, Sydafrika og Kina på landbrugsområdet. Indien og Sydafrika samt de fleste udviklingslande, ikke mindst den afrikanske gruppe, ønsker fortsat at afslutte Doha-dagsordenen, inden der åbnes forhandlinger om såkaldt "nye emner" som e-handel, som de vestlige lande inkl. EU og USA har en interesse i at påbegynde.

WTO's Generaldirektør, Roberto Azevêdo, har flere gange understreget, at der er behov for øget momentum i forhandlingerne for at kunne nå et forhandlingsresultat, og han opfordrer til kompromisvilje fra alle sider. På denne baggrund er det fortsat helt åbent, om der kan nås et resultat i Buenos Aires, herunder en ministererklæring.

Det er endnu uvist om og i givet fald hvornår forhandlingerne om de to plurilaterale aftaler om henholdsvis grøn handelsliberalisering (EGA, Environmental Goods Agreement) og handel med tjenesteydelser (TiSA, Trade in Services Agreement) genoptages, men det ventes ikke ifm. MC11. Fra amerikansk side ønsker man p.t. ikke at engagere sig i aftalerne.

3. Formål og indhold

Rådet ventes på baggrund af orienteringer fra Kommissionen løbende at drøfte forhandlingssituationen i WTO samt EU's prioriteter og strategi i forhold til MC11.

Der kan desuden ventes behandling af udkast til rådskonklusioner om EU's tilslutning til en evt. aftale, der måtte opnås enighed om i WTO-kredsen. Uden en formel rådsbeslutning om godkendelse vil EU ikke kunne støtte en sådan aftale og vil dermed blokere, idet der kræves konsensus blandt WTO's medlemslande.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres, men skal i henhold til TEUF artikel 207, stk. 3 og jf. artikel 218, godkende eventuelle frihandelsaftaler. Europa-Parlamentets seneste resolution om Doha-udviklingsrunden blev vedtaget d. 26. november 2015 (P8_TA(2015)0415).

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Forhandlingsemnerne i WTO samt mulige aftaler om grøn handelsliberalisering (EGA) og handel med tjenesteydelser (TiSA) forventes at vedrøre områder reguleret af EU og forudses dermed ikke at medføre ændringer af dansk lovgivning.

7. Konsekvenser

Generelt ventes global handelsliberalisering i regi af WTO at få positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser i form af bl.a. øget eksport, øget vækst, højere lønninger og et større beskatningsgrundlag.

For så vidt angår eventuel toldliberalisering, f.eks. inden for rammerne af en EGA-aftale om miljøvenlige varer, forventes de statsfinansielle konsekvenser hovedsageligt at ske indirekte via

EU-budgettet i form af lavere toldindtægter. Dog berøres danske offentlige indtægter også, idet 20 procent af toldprovenuet går til de enkelte medlemslande. Lavere egne indtægter til EU-budgettet vil alt andet lige medføre et højere dansk bidrag. De statsfinansielle virkninger af lavere toldindtægter ventes dog på sigt at blive modvirket af øget vækst og beskatningsgrundlag. En aftale om grøn handelsliberalisering forventes at få positive konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Handelspolitisk Specialudvalg har været løbende inddraget. Erhvervs-, arbejdstager- og civilsamfundsorganisationer konsulteres løbende om forhandlingerne i WTO i regi af det såkaldte Beach Club-forum, senest ved møde den 31. oktober 2017.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er i Rådet bred opbakning til, at EU fortsat skal fremme et stærkt multilateralt handelssystem samt spille en aktiv og central rolle i WTO.

Der er på tværs af EU konsensus om, at både relevante, eksisterende Doha-emner, og nye presserende emner uden for Doha-dagsordenen skal indgå i EU's prioriteter. Der er også bred enighed om, at EU skal arbejde for initiativer, der styrker de mindst udviklede landes integration i det globale handelssystem.

10. Regeringens generelle holdning

I overensstemmelse med relevante folketingsvedtagelser, herunder senest V83 af 3. juni 2013, bakker regeringen stærkt op om WTO og det multilaterale handelssystem som det bedste og mest effektive værn imod protektionisme.

Regeringen arbejder for, at WTO med afsæt i forhandlingsresultatet fra Nairobi i 2015 fremadrettet vil kunne levere ny handelsliberalisering, globale handelsregler, resultater til gavn for de mindst udviklede lande, samt tilpasse og forny sig i lyset af de aktuelle handelspolitiske udfordringer.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Forhandlingerne i Doha-udviklingsrunden blev forelagt for Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 7. oktober 1999, den 26. oktober 2001 og den 13. juni 2008, og har derudover løbende været forelagt udvalget til orientering, senest den 4. november 2016, den 5. maj 2017 og den 3. november 2017.